ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑΣ

Αργοναυτών 1Γ, ΤΚ:42100, Τρίκαλα, Τηλ.:2431023602, email: g-dnd@uth.gr, web: www.dnd.uth.gr

Συμπεράσματα Επιστημονικού Σεμιναρίου «Ο ρόλος των Ενδοκρινικών Διαταρακτών μέσω της Διατροφής και του Περιβάλλοντος στην Υγεία»

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του Επιστημονικού Σεμιναρίου με θέμα: «**Ο ρόλος των Ενδοκρινικών Διαταρακτών μέσω της Διατροφής και του Περιβάλλοντος στην Υγεία»** που διοργανώθηκε από το **Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας**, σε συνεργασία με τη **Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού της Β΄ Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής του Αρεταιείου Νοσοκομείου**, της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, την **Κλινική Ενδοκρινολογίας και Μεταβολικών Νόσων του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας** του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και την **Ενδοκρινολογική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων** του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το Σεμινάριο πραγματοποιήθηκε **στις 7 & 8 Μαρτίου 2025 στο Κέντρο Έρευνας «Μουσείο Τσιτσάνη»** στα Τρίκαλα, υπό την Αιγίδα του Ιατρικού Συλλόγου Τρικάλων, της Ελληνικής Ενδοκρινολογικής Εταιρείας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του Δήμου Τρικκαίων. Πρόκειται για την πρώτη επιστημονική εκδήλωση για το συγκεκριμένο θέμα στον Ελλαδικό χώρο.

Στόχος του σεμιναρίου ήταν να επιτευχθεί μια ολιστική προσέγγιση από την έκθεση του οργανισμού στους ενδοκρινικούς διαταράκτες μέχρι τις πιθανές τους επιπτώσεις στην ανάπτυξη και στη συνολική του υγεία.

Τα **Συμπεράσματα** που προέκυψαν ήταν τα εξής:

- Οι ενδοκρινικοί διαταράκτες (Endocrine Disrupting Chemicals - EDCs) είναι χημικές ουσίες που εισέρχονται στον οργανισμό και διαταράσσουν τη φυσιολογική λειτουργία των ορμονών. Βρίσκονται σε πληθώρα καταναλωτικών προϊόντων, όπως τρόφιμα, πλαστικά, καλλυντικά και φυτοφάρμακα και η επαφή μας με αυτά είναι καθημερινή και αναπόφευκτη.
- Οι πιο συχνές κατηγορίες ενδοκρινικών διαταρακτών είναι:
    - Δισφαινόλες (BPA, BPS, BPF): Χρησιμοποιούνται στην κατασκευή πλαστικών και επιστρώσεων κονσερβών.
    - Φθαλικές ενώσεις: Βρίσκονται σε αρώματα, πλαστικά και καλλυντικά.
    - PFAS (πολυφθοριωμένες ενώσεις): Χρησιμοποιούνται σε αντικολλητικά σκεύη, αδιάβροχα υφάσματα και πυροσβεστικούς αφρούς.
    - Φυτοφάρμακα: Αρκετές ουσίες έχουν απαγορευτεί, όμως ανιχνεύονται ακόμη στο περιβάλλον λόγω του μεγάλου χρόνου ημίσειας ζωής τους.
    - Βαρέα μέταλλα: κάδμιο, αρσενικό, υδράργυρος
- Τα χαρακτηριστικά της δράσης των ενδοκρινικών διαταρακτών είναι:
    - Δεν δρουν δοσοεξαρτώμενα: Ακόμη και σε πολύ χαμηλές συγκεντρώσεις μπορεί να προκαλέσουν μεγάλες επιδράσεις.
    - Έχουν μεγάλο χρόνο ημίσειας ζωής: Συγκεντρώνονται στο περιβάλλον και στον ανθρώπινο οργανισμό για δεκαετίες.
    - Ο χρόνος έκθεσης σε αυτά είναι καθοριστικός, καθώς η έκθεση στην εμβρυϊκή ζωή ή σε μικρή ηλικία έχει ισχυρότερη επίδραση
    - Εισέρχονται στον οργανισμό με πολλούς τρόπους: Μέσω της τροφής, του νερού, του αέρα, των καλλυντικών και των συσκευασιών.

    - Αλληλεπιδρούν με άλλους διαταράκτες, δημιουργώντας πολλαπλασιαστική δράση
    - Οι επιδράσεις τους μεταφέρονται στις επόμενες γενιές: Μέσω επιγενετικών μηχανισμών, επηρεάζοντας άτομα που δεν έχουν εκτεθεί άμεσα.

- Ισχυρά επιστημονικά δεδομένα από ζωικά μοντέλα και κυτταρικές σειρές έχουν ενοχοποιήσει ορισμένες ουσίες για σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία και για το λόγο αυτό έχουν απαγορευτεί όπως η BPA και φυτοφάρμακα όπως το DDT. Παρόλα αυτά νέες χημικές ενώσεις συνεχώς αναπτύσσονται χωρίς επαρκή μελέτη των επιδράσεών τους. Επιπλέον, οι απαγορευμένες ουσίες παραμένουν στο περιβάλλον για δεκαετίες λόγω του μεγάλου χρόνου ημίσειας ζωής τους.
- Μελέτες σε ανθρώπους έχουν συσχετίσει την έκθεση σε ενδοκρινικούς διαταράκτες με ποικίλα νοσήματα ωστόσο τα δεδομένα δεν είναι ισχυρά καθώς βασίζονται σε μελέτες παρατήρησης και δεν μπορεί να αποδειχθεί αιτιολογική σχέση όπως στα ζωικά μοντέλα. Η έκθεση σε ορισμένους ενδοκρινικούς διαταράκτες έχει συσχετιστεί με ορμονοεξαρτώμενους καρκίνους (μαστού, προστάτη), διαταραχές αναπαραγωγικού συστήματος σε άνδρες και γυναίκες, προβλήματα κύησης και αρνητικές επιπτώσεις στο έμβρυο, διαταραχές θυρεοειδικής λειτουργίας, μεταβολικά νοσήματα όπως σακχαρώδης διαβήτης και παχυσαρκία ενώ φαίνεται να επιδρά και στην ανάπτυξη του εγκεφάλου και στα επίπεδα της βιταμίνης D.
- Κριτικής σημασίας για την πρόληψη έκθεσης στους ενδοκρινικούς διαταράκτες είναι οι θεσμικές παρεμβάσεις που θα αποσκοπούν στην απαγόρευση ή στον αυστηρότερο έλεγχο χρήσης των δυνητικά επιβλαβών ουσιών. Είναι αναγκαίο να σχεδιαστούν περισσότερες και πιο ποιοτικές μελέτες σε ανθρώπους για νέες ουσίες με πιθανή δράση ενδοκρινικού διαταράκτη ώστε να αποσαφηνιστεί η επίδρασή τους στον άνθρωπο. Οι επιστήμονες υγείας (γυναικολόγοι, παιδίατροι, ενδοκρινολόγοι και διατροφολόγοι) πρέπει να παραμένουν ενήμεροι και να καθοδηγούν τους πολίτες προς πιο ασφαλείς επιλογές. Σε ατομικό επίπεδο κάποια μέτρα που μπορούν να ληφθούν στην καθημερινότητά μας είναι: η αποθήκευση τροφίμων σε γυάλινα ή ανοξείδωτα δοχεία αντί για πλαστικά, αποφυγή χρήσης πλαστικών δοχείων σε φούρνους μικροκυμάτων, προτίμηση καλλυντικών χωρίς φθαλικά/parabens, χρήση αντικολλητικών σκευών χωρίς PFAS, κατανάλωση βιολογικών προϊόντων για μείωση έκθεσης σε φυτοφάρμακα.

Οι ενδοκρινικοί διαταράκτες βρίσκονται παντού γύρω μας, κρυμμένοι σε αντικείμενα που χρησιμοποιούμε καθημερινά. Παρόλο που τα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα είναι περιορισμένα, αυξανόμενες επιστημονικές ενδείξεις υποδεικνύουν ότι οι ενδοκρινικοί διαταράκτες μπορεί να διαδραματίζουν άμεσο ή έμμεσο ρόλο στην παθογένεση πολλών ασθενειών, ωστόσο απαιτείται αρκετή έρευνα ακόμη. Η επανεξέταση των καταναλωτικών επιλογών μας και η υιοθέτηση ενός πιο «φυσικού» τρόπου ζωής είναι το πρώτο βήμα για τη διασφάλιση της υγείας και την μείωση των επιδράσεων των ενδοκρινικών διαταρακτών σε εμάς αλλά και στις επόμενες γενιές.

Teleconference SEFAAD
Annotate
UNIVERSITY RESEARCH INSTITUTE OF MATERNAL AND CHILD HEALTH & PRECISION MEDICINE
Evolution, Growth and Development of the Human Brain
George P Chrousos, MACP, MACE, FRCP (UK)
University Research Institute on Maternal and Child Health and Precision Medicine,
UNESCO Chair on Adolescent Health Care,
National And Kapodistrian University of Athens
Hellenic Pasteur Institute
Georgios Chrousos
Mute
Start video
Share
AI Assistant
Record
Raise

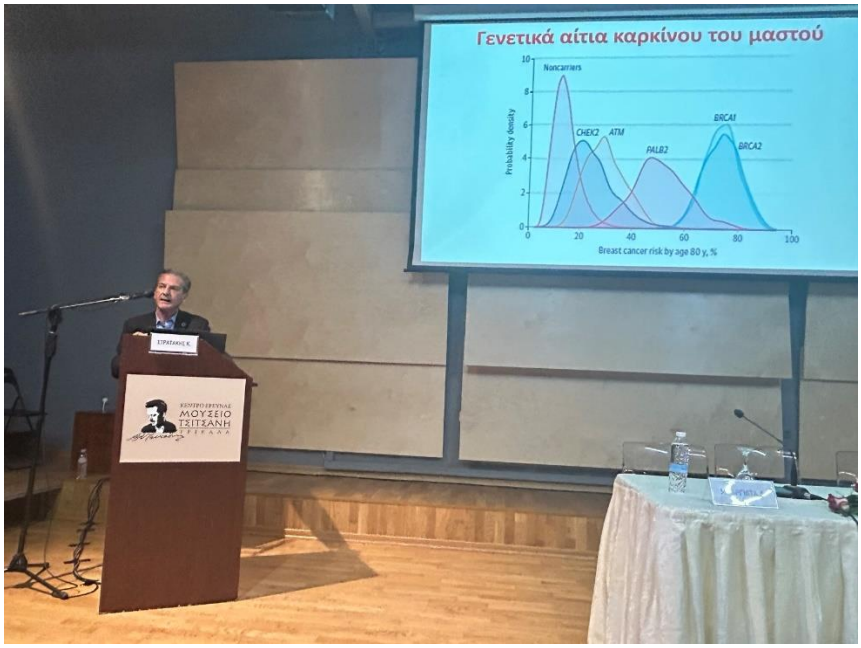
Γενετικά αίτια καρκίνου του μαστού
Noncarriers
CHEK2
ATM
PALB2
BRCA1
BRCA2
Probability density
Breast cancer risk by age 80 y, %

17
Omnitrope

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΚΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Φορέας: Ινστιτούτο Βιολογίας και Ιατρικής του Στρες

Υπό την Αιγίδα

Ιατρικού Συλλόγου Τρικάλων, Ελληνικής Ενδοκρινολογικής Εταιρείας,
Περιφέρειας Θεσσαλίας, Δήμου Τρικκαίων

Βοηθήστε τους ασθενείς σας να πετύχουν τους **ΣΤΟΧΟΥΣ** τους στην Απώλεια Βάρους*[1,2]:

Mounjaro 5mg	Mounjaro 10mg	Mounjaro 15mg
16.1 kg ↓ (-16%)	22.2 kg ↓ (-21.4%)	23.6 kg ↓ (-22.5%)

*Συνολική μέση μεταβολή στο σωματικό βάρος σε 72 εβδομάδες με χορήγηση Mounjaro 5mg, 10mg και 15mg έναντι -2.4kg (-2.4%) με εικονικό φάρμακο, ως συμπλήρωμα σε διατροφή μειωμένων θερμίδων και σε αυξημένη σωματική δραστηριότητα.[1]

1.Π.Χ.Π. Mounjaro **2.**Jastreboff et al. N Engl J Med 2022 Jul 21;387(3):205-216

ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ: MOUNJARO KWIKPEN INJ.SOL 2,5MG/0,6ML BTx1 PF.PEN x 2,4ML **Λ.Τ.: 253,05€, Χ.Τ.: 213,15€.** MOUNJARO KWIKPEN INJ.SOL 5MG/0,6ML BTx1 PF.PEN x 2,4ML **Λ.Τ.: 253,05€, Χ.Τ.: 213,15€. ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:**Eli Lilly Nederland B.V., Papendorpseweg 83, 3528 BJ Utrecht, Ολλανδία. **ΑΡΙΘΜΟΙ ΑΔΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ:** EU/1/22/1685/049, EU/1/22/1685/051. **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ/ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ:** 15 Σεπτεμβρίου 2022. **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:** 01 Σεπτεμβρίου 2024. **ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ:** Φαρμακευτικό προϊόν για το οποίο απαιτείται ιατρική συνταγή.
Το προϊόν δεν αποζημιώνεται.

Για να μάθετε περισσότερα για το Mounjaro® (Τιρζεπατίδη), επισκεφθείτε το νέο ιστότοπο για Επαγγελματίες Υγείας σκανάρωντας τον κωδικό QR.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην εταιρεία ή ανατρέξτε στην Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος σκανάρωντας τον κωδικό QR.

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και Αναφέρετε ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για ΟΛΑ τα φάρμακα Συμπληρώνοντας την **«ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»**

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ - ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.
15ο χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας, 14564 Κηφισιά
ΤΗΛ.: 210 6294600 **Fax:** 210 6294610 **info@lilly.gr** **www.lilly.gr**

Συνδεθείτε με τη ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ-ΛΙΛΛΥ στα κοινωνικά δίκτυα

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η διημερίδα διοργανώνεται από το **Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας** του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σε συνεργασία με:

- τη **Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού** της Β΄ Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής, Αρεταίειο Νοσοκομείο, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- την **Κλινική Ενδοκρινολογίας και Μεταβολικών Νόσων** ΠΠΓΝ Λάρισας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και
- την **Ενδοκρινολογική Κλινική** ΠΠΓΝ Ιωαννίνων, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μανούρας Αθανάσιος
Καθηγητής, Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Μαστοράκος Γεώργιος
Καθηγητής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Μπαργιώτα Αλεξάνδρα,
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Παπαγιάννη Μαρία
Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Τίγκας Στυλιανός
Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Τις τελευταίες δεκαετίες, αυξανόμενα επιστημονικά δεδομένα δείχνουν ότι περιβαλλοντικές χημικές ουσίες μπορούν να διαταράξουν τη λειτουργία του ενδοκρινικού συστήματος. Τέτοιες ουσίες είναι οι ενδοκρινικοί διαταράκτες οι οποίοι επιδρούν αρνητικά στην υγεία των οργανισμών που εκτίθενται σε αυτούς καθώς και των απογόνων τους.

Για πολλά χρόνια, η φυσιολογία των ενδοκρινικών διαταρακτών και η παθολογία που προκύπτει απ' αυτούς μας έχει απασχολήσει, δίνοντας έναυσμα στην πρωτοβουλία να οργανώσουμε αυτή την επιστημονική συνάντηση. Στόχος μας είναι να επιτευχθεί μια ολιστική προσέγγιση από την έκθεση του οργανισμού στους ενδοκρινικούς διαταράκτες μέχρι τις πιθανές τους επιπτώσεις στην ανάπτυξη και στη συνολική του υγεία. Η συνάντηση αυτή επιτρέπει την επικοινωνία με Έλληνεςκαι ξένους συναδέλφους για να καταλήξουμε σε συμπεράσματα, να αντλήσουμε επιστημονικές ιδέες και να συμβάλλουμε στην εξοικείωση και εκπαίδευση των ενδιαφερομένων.

Κατάλληλος χώρος για να υλοποιηθεί αυτή η εκδήλωση είναι το Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας καθώς η διατροφή αποτελεί μέσο έκθεσης του γενικού πληθυσμού σε αυτές τις ουσίες, οι οποίες απασχολούν παγκοσμίως πολιτικά και κοινωνικά όργανα που ασχολούνται με τη Δημόσια Υγεία.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε για τη συμβολή τους, τους συναδέλφους που δέχθηκαν με προθυμία να συμμετάσχουν και τις εταιρείες που με τη συνδρομή τους έκαναν εφικτή την υλοποίηση αυτής της εκδήλωσης.

Εκ Μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής

Μαρία Παπαγιάννη,
Επίκουρη Καθηγήτρια

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή 7 Μαρτίου 2025

16.30-17.30	Προσέλευση – Εγγραφές
17.30-19.00	**ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ** ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟΙ ΔΙΑΤΑΡΑΚΤΕΣ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ Προεδρείο: **Κ. Γεωργακούλη, Α. Τζιαμούρτας**
	Ενδοκρινικοί Διαταράκτες: Ανίχνευση-Δράσεις-Μηχανισμοί **Μ. Κλάπα**
	Endocrine Disruptors and Human Physiology **D. Macut**
	Οι Ενδοκρινικοί Διαταράκτες στη Βιομηχανία Τροφίμων **Α. Μανούρας**
19.00-19.30	Εναρκτήρια Τελετή - Χαιρετισμοί
19.30-20.30	**ΔΙΑΛΕΞΗ** Προεδρείο: **Φ. Μπονώτη, Ε. Ροηλίδης**
	Η Επίδραση του Περιβάλλοντος στην Ανάπτυξη του Εγκεφάλου **Γ. Χρούσος**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 8 Μαρτίου 2025

09.30-11.00 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**
ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟΙ ΔΙΑΤΑΡΑΚΤΕΣ – ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΠΟΨΕΙΣ
Προεδρείο: **Κ. Παζαΐτου, Σ. Τίγκας**

Ενδοκρινικοί Διαταράκτες και Καρκίνος Μαστού
Κ. Αλεξανδράκη

Ενδοκρινικοί Διαταράκτες και Καρκίνος Προστάτη
Κ. Δημητρόπουλος

Ενδοκρινικοί Διαταράκτες και Βιταμίνη D
Δ. Παπαδημητρίου

11.00-11.30 ***Διάλειμμα καφέ***

11.30-13.30 **ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΚΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΥΡΕΟΕΙΔΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
Προεδρείο: **Χ. Κανακά-Gantenbein, D. Macut**

Ενδοκρινικοί Διαταράκτες και Αναπαραγωγικό Σύστημα του Άρρενος
Γ. Μαστοράκος

Ενδοκρινικοί Διαταράκτες και Γυναικεία Αναπαραγωγή
Ε. Διαμάντη-Κανδαράκη

Ενδοκρινικοί Διαταράκτες στην Κύηση και στους Απογόνους
Κ. Σακαλή

The Role of Endocrine Disruptors in Thyroid Pathophysiology
M. Ruchala

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σάββατο 8 Μαρτίου 2025

13.30-14.30	***Ελαφρύ γεύμα***
14.30-16.30	**ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ** Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΚΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ Προεδρείο: **Ο. Ανδρούτσος, Ζ. Μούσλεχ** Ο Ρόλος των Ενδοκρινικών Διαταρακτών στο ΣΔτ1 **Α. Χριστοφορίδης** Ο Ρόλος των Ενδοκρινικών Διαταρακτών στο ΣΔτ2 **Α. Μπαργιώτα** Ο Ρόλος των Ενδοκρινικών Διαταρακτών στην Παχυσαρκία στην Παιδική-Εφηβική Ηλικία **Μ. Παπαγιάννη** Ο Ρόλος των Ενδοκρινικών Διαταρακτών στην Εμφάνιση Παχυσαρκίας-Μεταβολικού Συνδρόμου στην Ενήλικη Ζωή **Σ. Λιβαδάς**
16.30-17.00	**ΔΙΑΛΕΞΗ** Προεδρείο: **Ε. Χαρμανδάρη – Μ. Ruchala** Γενετική και Περιβάλλον: Ο Ρόλος τους στην Αύξηση και την Υγεία **Κ. Στρατάκης**
17.00-17.30	Συζήτηση – Συμπεράσματα

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Macut Djuro	MD, PhD, Professor of Endocrinology, University of Belgrade Faculty of Medicine, Head of Department and Deputy Director, Clinic for Endocrinology, Diabetes and Metabolic Diseases, University Clinical Centre of Serbia, Belgrade, Serbia
Ruchala Marek	MD, PhD, Professor of Endocrinology, Head of the Department of Endocrinology, Metabolism and Internal Medicine, University of Medical Sciences, Poznan, Polland
Αλεξανδράκη Κρυσταλλένια	Ενδοκρινολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Β' Χειρουργική Κλινική, Αρεταίειο Νοσοκομείο, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Ανδρούτσος Οδυσσέας	Καθηγητής Διατροφής και Κλινικής Διαιτολογίας, Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Γεωργακούλη Καλλιόπη	Επ. Καθηγήτρια Κλινικής Διατροφής και Άσκησης για Εθιστικές Καταστάσεις, Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Δημητρόπουλος Κωνσταντίνος	Επίκουρος Καθηγητής Ουρολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Hon. Consultant Urological & Robotic Surgeon, Aberdeen Royal Infirmary, UK
Διαμάντη-Κανδαράκη Ευανθία	Ενδοκρινολόγος, Ομότιμος Καθηγήτρια Παθολογίας-Ενδοκρινολογίας & Μεταβολισμού Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Διευθύντρια Τμήματος Ενδοκρινολογίας και Διαβήτη ομίλου ΥΓΕΙΑ
Κανακά-Gantenbein Χριστίνα	Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Διευθύντρια Α' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, Νοσοκομείο Παίδων «Αγία Σοφία», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Κλάπα Μαρία	Διευθύντρια Ερευνών, Επικεφαλής του Εργαστηρίου Μεταβολικής Μηχανικής και Συστημικής Βιολογίας, Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ)
Λιβαδάς Σαράντης	MD, PhD, Ενδοκρινολόγος, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, Ελληνικό Δίκτυο Ενδοκρινολόγων
Μανούρας Αθανάσιος	Καθηγητής Χημείας Τροφίμων με έμφαση στη χημεία φυσικών προϊόντων, Πρόεδρος Τμήματος Διαιτολογίας και Διατροφολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Μαστοράκος Γιώργος	Καθηγητής Ενδοκρινολογίας, Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού, Β΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική, Αρεταίειο Νοσοκομείο, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Μούσλεχ Ζαδάλλα	Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ, Υπεύθυνος Τμήματος Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού και Σακχαρώδη Διαβήτη, Διαβητολογικό Κέντρο, Euromedica, Γενική Κλινική Θεσσαλονίκης
Μπαργιώτα Αλεξάνδρα	Αν. Καθηγήτρια Παθολογίας Ενδοκρινολογίας Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Διευθύντρια Κλινικής Ενδοκρινολογίας και Μεταβολικών Νόσων, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας
Μπονώτη Φωτεινή	Καθηγήτρια Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, Τμήμα Διαιτολογίας και Διατροφολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Παζαΐτου Καλλιόπη	Ενδοκρινολόγος, Διευθύντρια Τμήματος Ενδοκρινολογίας - Ενδοκρινικής Ογκολογίας, Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο, Θεσσαλονίκη
Παπαγιάννη Μαρία	Επ. Καθηγήτρια Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας-Μεταβολισμού και Διατροφής στο παιδί και τον έφηβο, Τμήμα Διαιτολογίας – Διατροφολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας & Γ' Παιδιατρική Κλινική ΑΠΘ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Παπαδημητρίου Δημήτρης	Παιδοενδοκρινολόγος, Αν. Καθηγητής Παιδιατρικής, Παιδιατρική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας, Τμήμα Ιατρικής Παν. Θεσσαλίας
Ροηλίδης Εμμανουήλ	Ομ. Καθηγητής Παιδιατρικής – Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας, Γ' Παιδιατρική Κλινική ΑΠΘ, Ιπποκράτειο Γ.Ν.Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ
Σακαλή Κωνσταντίνα	Επιμελήτρια ΕΣΥ, Κλινική Ενδοκρινολογίας και Μεταβολικών Νόσων, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας
Στρατάκης Κωνσταντίνος	Γενετιστής-Ενδοκρινολόγος, Πρώην Επιστημονικός Διευθυντής Εθν. Ινστιτούτου Υγείας ΗΠΑ & Senior Associate, NIH, Bethesda, MD, USA, Διευθυντής Τομέα Ανθρώπινης Γενετικής και Ιατρικής Ακριβείας, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας Ελλάδος (ΙΤΕ), Αθήνα
Τζιαμούρτας Αθανάσιος	Καθηγητής Βιοχημείας της Άσκησης, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Τίγκας Στυλιανός	Αν. Καθηγητής Ενδοκρινολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Διευθυντής Ενδοκρινολογικής Κλινικής - Διαβητολογικού Κέντρου, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων
Χαρμανδάρη Ευαγγελία	MD, MSc, PhD, MRCP(UK), CCST(UK) Καθηγήτρια Παιδιατρικής - Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ Διευθύντρια Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γενική και Εξειδικευμένη Παιδιατρική: Κλινική Πράξη και Έρευνα» Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Παιδιατρικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού και Σακχαρώδη Διαβήτη, Πρόεδρος, ESPE Rare Disease Advisory Committee (RDAC), Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του ENDO-ERN

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Χριστοφορίδης Αθανάσιος	Καθηγητής Παιδιατρικής-Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Α΄Παιδιατρική Κλινική ΑΠΘ, Ιπποκράτειο Γ. Ν. Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ
Χρούσος Γεώργιος	Ακαδημαϊκός - Ομότιμος Καθηγητής Παιδιατρικής και Ενδοκρινολογίας, Διευθυντής Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Υγείας Μητέρας, Παιδιού και Ιατρικής Ακριβείας, Επικεφαλής Έδρας UNESCO Εφηβικής Υγείας και Ιατρικής, Μονάδα Κλινικής και Μεταφραστικής Έρευνας στην Ενδοκρινολογία, ΕΚΠΑ, Πρόεδρος Ελληνικού Ινστιτούτου Pasteur, Αθήνα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε τις παρακάτω εταιρείες
για την ευγενική τους χορηγία

ACCESS TO GENOME

ASCENSIA

NOVO NORDISK

PFIZER

SANDOZ

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ ΛΙΛΛΥ ΑΕΒΕ

Όλα ξεκινούν με μια υπόσχεση

να κάνουμε τη ζωή των ανθρώπων καλύτερη

Προτεραιότητά μας είναι να παρέχουμε υψηλής ποιότητας φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα σε όσους τα έχουν ανάγκη, αλλάζοντας τη ζωή και τις προσδοκίες τους. Να δίνουμε ελπίδα στους συνανθρώπους μας που πάσχουν από σοβαρές και εξουθενωτικές ασθένειες εξασφαλίζοντας έγκαιρη πρόσβαση σε καινοτόμες θεραπευτικές επιλογές. Να προσφέρουμε υπεύθυνη επιστημονική ενημέρωση & να ανταποδίδουμε στην κοινωνία μέσα στην οποία δραστηριοποιούμαστε.

CO-3-2022A

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ

Περισσότερες πληροφορίες στο **www.lilly.gr**

Lilly ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ

Contour
Evolving with you

Απλό και αξιόπιστο. Προτρέψτε τους ασθενείς σας στη χρήση του CONTOUR®CARE

Συστήστε το CONTOUR®CARE

Συστήστε το CONTOUR®CARE για ευκολία και ακρίβεια στη διαχείριση του διαβήτη

- **Εύκολη παρακολούθηση που εξοικονομεί χρόνο** - Έτοιμο για χρήση* με ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης[1]
- **Τυποποιημένη χρωματική κωδικοποίηση** - Λειτουργία smartCOLOUR® με χρώματα που προτείνονται από εμπειρογνώμονες για αύξηση της αποτελεσματικότητας[2] και της ασφάλειας των ασθενών, καθώς αποφεύγεται η σύγχυση
- **Αποδεδειμένη ακρίβεια αποτελεσμάτων μέτρησης** - Υπερβαίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις ακρίβειας του EN ISO 15197: 2015[1] βοηθώντας αξιόπιστα τις αποφάσεις των ασθενών[1]
- **Δειγματοληψία Second-Chance® (δεύτερη ευκαιρία)** - Αντίστροφη μέτρηση 30 δευτερολέπτων για την εφαρμογή περισσότερου αίματος στην ίδια ταινία μέτρησης και για την αποφυγή δεύτερου τσιμπήματος[3], ενώ παράλληλα εξοικονομούνται ταινίες μέτρησης**[4]

Για τη διαχείριση διαβήτη, εμπιστευτείτε το CONTOUR®CARE

Ανακαλύψτε περισσότερα στο www.diabetes.ascensia.gr

*Διαβάστε τον οδηγό χρήστη για πλήρεις οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας.
**Η μέση σπατάλη ταινιών εκτιμάται από επαγγελματίες υγείας και υποδεικνύεται ως πιθανό όφελος της λειτουργίας Δειγματοληψία Second-Chance®. Δεδομένα και αποσπάσματα συλλέχθηκαν μέσω διαδικτυακής έρευνας σε 400 HCPs και ασθενείς με διαβήτη στις ΗΠΑ, τον Καναδά, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

1. CONTOUR®CARE USER GUIDE REV 05/21
2. Bergenstal RM, Simonson GD, Heinemann L. More Green, Less Red: How Color Standardization May Facilitate Effective Use of CGM Data. Journal of Diabetes Science and Technology. 2022;16(1):3-6
3. Richardson J et al. Clinical Relevance of Reapplication of Blood Samples During Blood Glucose Testing. Poster presented at the virtual 20th Annual Diabetes Technology Meeting (DTM). 12 November 2020
4. Market Research Ascensia Diabetes Care, Hall & Partners online market research, conducted April/May 2015.

© Copyright 2022 Ascensia Diabetes Care Holdings AG. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
Το Ascensia, το λογότυπο Ascensia Diabetes Care, το Contour, το smartCOLOUR® και το Second-Chance είναι σήματα και/ή εμπορικά σήματα κατατεθέντα της Ascensia Diabetes Care Holdings AG.

Το Υπουργείο Υγείας και ο ΕΟΦ συνιστούν: ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕΙΤΕ ΤΟΝ ΓΙΑΤΡΟ Ή ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟ ΣΑΣ.

Ημερομηνία προετοιμασίας: Σεπτέμβριος 2023 PP-CCARE-GBL-0032-GR-09.2023-0100

ASCENSIA
Diabetes Care

Ιατροτεχνολογικό Προϊόν CE 2797

ngenla™

(somatrogon)
injection

www.pfizerpro.gr/medicine/ngenla

PP-NGE-GRC-0021-SEP23

Pfizer

PFIZER ΕΛΛΑΣ Α.Ε. Λ. Μεσογείων 243,
15451, Ν. Ψυχικό, Τηλ.: 210 67 85 800,
Αριθ. Γ.Ε.ΜΗ. 000242901000
website: www.pfizer.gr

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για **ΟΛΑ**
τα φάρμακα συμπληρώνοντας την **"Κίτρινη Κάρτα"**

Πριν τη συνταγογράφηση συμβουλευθείτε την Περίληψη Χαρακτηριστικών του Προϊόντος που διατίθεται από την εταιρεία.

▼Το φάρμακο αυτό τελεί υπό συμπληρωματική παρακολούθηση. Αυτό θα επιτρέψει τον γρήγορο προσδιορισμό νέων πληροφοριών ασφάλειας. Ζητείται από τους επαγγελματίες υγείας να αναφέρουν οποιεσδήποτε πιθανολογούμενες ανεπιθύμητες ενέργειες. Βλ. παράγραφο 4.8 της Περίληψης Χαρακτηριστικών του Προϊόντος για τον τρόπο αναφοράς ανεπιθύμητων ενεργειών.

LYUMJEV®
(insulin lispro)

Ένα βήμα προς τον καλύτερο γλυκαιμικό έλεγχο

1. Π.Χ.Π. Lyumjev®

Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στην Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος σκανάρωντας τον κωδικό QR ή ακολουθώντας τον παρακάτω υπερσύνδεσμο https://www.lilly.gr/landing-pages/lyumjev-2022/

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ-ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.
15ο χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών-Λαμίας,14564 Κηφισιά,
ΤΗΛ.: 210 6294600, **FAX.:** 2106294610
Για παραγγελίες: ΤΗΛ.: 210 6294629, **e-mail:** orders@lilly.gr,
www.lilly.gr

Συνδεθείτε με τη ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ ΛΙΛΛΥ στα κοινωνικά δίκτυα

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και Αναφέρετε:
ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για ΟΛΑ τα φάρμακα
Συμπληρώνοντας την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»

Lyum QR DK 2_2023